

Режим доступу:

<http://dl.khadi.kharkov.ua/mod/forum/discuss.php?d=3353>

«Освітні тенденції розвитку сучасної вищої школи: проблеми методології навчання»

В начало | Мои курсы | Конференції ХНАДУ - 2016 | ОTRСВШ | Секція 3 | Завантаження матеріалів секції 3 | Клочко О.В. Особистісно-деонтологічний підхід у пр...

Клочко О.В. Особистісно-деонтологічний підхід у професійній підготовці менеджерів засобами інформаційно-комунікаційних технологій
от Валентина Онисифорова - понеделник, 21 Март 2016, 15:16

Особистісно-деонтологічний підхід у професійній підготовці менеджерів засобами інформаційно-комунікаційних технологій

Клочко О.В., к.п.н., доцент
Вінницький національний аграрний університет
klochkoob@rambler.ru

Сучасна професійна освіта менеджерів ґрунтується на широкому використанні нових інформаційних технологій, інтелектуальних комп'ютерних систем, автоматизованих систем управління, найновіших комунікаційних систем. Вирішення цих завдань здійснюється за допомогою реалізації цілісної системи із застосуванням особистісно-орієнтованої педагогіки.

Одним із підходів особистісно-орієнтованої педагогіки є особистісно-деонтологічний підхід. Особистісно-деонтологічний підхід у професійній підготовці майбутніх менеджерів засобами ІКТ характеризує думку про те, що у його основу покладено формування професійної компетентності, на базі розвитку особистісно-деонтологічних якостей фахівця. Важливою складовою особистісно-орієнтованої програми підготовки студентів є дослідження суб'єктного досвіду особистості. Базування на ініційованні суб'єктного досвіду суб'єкта навчання повинне відбуватись шляхом поєднання двох підходів – діяльнісного-праксеологічного і особистісно-орієнтованого [2, с. 39]. Концептуальні засади взаємодії особистісно-орієнтованого і діяльнісного-праксеологічного підходів повинні враховувати категорію «суб'єктно-об'єктний досвід особистості». Теоретична основа цих положень та ідей ґрунтується на працях учених: І. Авдеевої, Л. Вигоцького, А. Леонтьєва, А. Онисницького, І. Якиманської. Сучасне психологічне трактування категорії «суб'єктний досвід» розглядає це поняття як досвід життєдіяльності людини у процесі індивідуального онтогенетичного розвитку, який вона отримує та реалізовує у процесі пізнання навколишнього світу, спілкування, діяльності. Як зазначає автор І. Якиманська, він є частиною індивідуального досвіду, який обумовлений функціональними можливостями організму, психічною активністю індивідуума, умовами освітнього простору [2, с. 38]. І. Авдеева вважає, що індивідуальний досвід є базовим феноменом, його складовою є суб'єктний досвід, для якого характерним є більша психічна активність та емоційність суб'єкта-носія [1, с. 40]. Частинкою суб'єктного досвіду є особистісний досвід, який набувається у процесі виконання особою соціальних ролей. Суб'єктний досвід характеризується розгортанням рефлексії, творчим, самостійним, активним, усвідомленим створенням та перебудовою структури змісту індивідуального досвіду, його подальшого збагачення, що спонукає процеси

ОСОБИСТІСНО-ДЕОНТОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МЕНЕДЖЕРІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**Клочко О.В., к.п.н., доцент
Вінницький національний аграрний університет**

Сучасна професійна освіта менеджерів ґрунтується на широкому використанні нових інформаційних технологій, інтелектуальних комп'ютерних систем, автоматизованих систем управління, найновіших комунікаційних систем. Вирішення цих завдань здійснюється за допомогою реалізації цілісної системи із застосуванням особистісно-орієнтованої педагогіки.

Одним із підходів особистісно-орієнтованої педагогіки є особистісно-деонтологічний підхід. Особистісно-деонтологічний підхід у професійній підготовці майбутніх менеджерів засобами ІКТ характеризує думку про те, що у його основу покладено формування професійної компетентності, на базі розвитку особистісно-деонтологічних якостей фахівця. Важливою складовою особистісно-орієнтованої програми підготовки студентів є дослідження суб'єктного досвіду особистості. Базування на ініційованні суб'єктного досвіду суб'єкта навчання повинне відбуватись шляхом поєднання двох підходів – діяльнісного-праксеологічного і

особистісно-орієнтованого [2, с. 39]. Концептуальні засади взаємодії особистісно-орієнтованого і діяльнісно-праксеологічного підходів повинні враховувати категорію «суб'єктно-об'єктний досвід особистості». Теоретична основа цих положень та ідей ґрунтується на працях учених І. Авдєєвої, Л. Виготського, А. Леонтьєва, А. Осницького, І. Якиманської. Сучасне психологічне трактування категорії «суб'єктний досвід» розглядає це поняття як досвід життєдіяльності людини у процесі індивідуального онтогенетичного розвитку, який вона отримує та реалізовує у процесі пізнання навколишнього світу, спілкування, діяльності. Як зазначає автор І. Якиманська, він є частиною індивідуального досвіду, який обумовлений функціональними можливостями організму, психічною активністю індивідуума, умовами освітнього простору [2, с. 38]. І. Авдєєва вважає, що індивідуальний досвід є базовим феноменом, його складовою є суб'єктний досвід, для якого характерним є більша психічна активність та емоційність суб'єкта-носія [1, с. 40]. Частиною суб'єктного досвіду є особистісний досвід, який набувається у процесі виконання особою соціальних ролей. Суб'єктний досвід характеризується розгортанням рефлексії, творчим, самостійним, активним, усвідомленим створенням та перебудовою структури змісту індивідуального досвіду, його подальшого збагачення, що спонукає процеси цілеутворення діяльності, визначає напрями розвитку особистості. У важливих видах діяльності, у процесі усвідомлення власної активності, на суб'єктному рівні трансформація індивідуального досвіду, емоційні важелі підкріплюються та обґрунтовуються інтелектуальними (поняття, концепти) важелями-уподобаннями [1, с. 40].

У процесі навчання майбутніх менеджерів набуття суб'єктного досвіду здійснюється шляхом організації та проектування освітньої діяльності, а саме, актуалізації змісту навчання, індивідуального досвіду, рефлексії нового досвіду навчальної та наукової діяльності, активізації самостійної активності.

Обґрунтування системи професійного навчання майбутніх менеджерів на основі діяльнісно-праксеологічного підходу повинен реалізовуватись шляхом проектування складової системи, у якій моделюється методика збільшення та застосування встановленого індивідуального досвіду у навчальній та дослідницькій діяльності, доповнення його особистісним, суспільним, історичним досвідом.

З метою визначення рівня суб'єктного досвіду у галузі ІКТ, нами було проведено дослідження шляхом анкетування студентів напряму підготовки "Менеджмент" у експериментальних і контрольних групах протягом 5 років навчання. Одна з анкет представлена у таблиці 1.

Таблиця 1

Анкета

Вкажіть, будь-ласка, ваш вік __, стать __, факультет (інститут) __, групу. Інструкція: прочитайте, будь-ласка питання і дайте на них відповідь: «+» – так; «-» – ні; «0» – важко визначитися.

1.	Я використовую комп'ютер переважно з метою гри у комп'ютерні ігри, перегляду фільмів, спілкування у соціальних мережах	2.	Я вважаю, що комп'ютер потрібен тільки для побутових цілей
3.	Може комп'ютер і корисна річ, але я не можу у ньому розібратись і тому не використовую його у своїй діяльності	4.	Не вважаю за потрібне вивчати дисципліни з використанням комп'ютерних технологій тому, що мої знайомі на роботі ними не користуються
5.	Вважаю, що можна завжди знайти людину, яка володіє програмним забезпеченням і доручити їй виконання завдання, а самому в суть справи не вникати	6.	Я часто використовую знання комп'ютерних технологій для підготовки з інших предметів
7.	У мене є досвід використання програмного	8.	Я використовую прикладне програмне

	забезпечення у процесі виконання курсових чи дипломних робіт		забезпечення для виконання практичних завдань професійного спрямування
9.	Я вважаю, що маю достатній рівень володіння програмним забезпеченням для майбутньої професійної діяльності	10.	Я намагаюсь самостійно розбиратись у певних питаннях використання комп'ютера у майбутній професійній діяльності
11.	Я користуюсь Інтернетом	12.	Я здійснював покупку послуг, товарів у мережі Інтернет
13.	Я розміщував свої рекламні оголошення в мережі Інтернет	14.	Я планую створити власний сайт в Інтернеті
15.	Я маю електронну адресу і вмю користуватись електронною поштою	16.	Вважаю, що без електронної пошти можна обійтись, оскільки, це лише витрата часу
17.	Я підтримую дружні стосунки з друзями у соціальних мережах в Інтернеті	18.	Я вмю здійснювати пошук навчальної інформації за допомогою мережі Інтернет
19.	Я здійснював пошук інформації у каталогах електронних бібліотек	20.	Я підтримував ділові зв'язки за допомогою електронної пошти
21.	Я розміщував своє резюме на сайтах мережі Інтернет	22.	Я здійснюю навчання за допомогою навчальних он-лайн курсів
23.	Я приймав участь у Інтернет-конференціях, форумах професійного спрямування	24.	Я планую встановлювати контакти з людьми, що займаються цікавою для мене справою, за допомогою мережі Інтернет
25.	Я маю досвід встановлення зв'язків з людьми, що займаються цікавою для мене справою, за допомогою мережі Інтернет з власної ініціативи	26.	Я маю на меті підвищити рівень знання іноземної мови з метою забезпечення можливості спілкування з колегами у мережі Інтернет
27.	Я планую вдосконалювати свої уміння та навички володіння інформаційно-комунікаційними технологіями у майбутній професійній діяльності	28.	Я вважаю доцільним набувати знання з використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у майбутній професійній діяльності
29.	Вважаю, що прикладне програмне забезпечення можна вивчати факультативно тому, що по закінченні університету я не планую його використовувати	30.	Я прагну за допомогою володіння комп'ютерними технологіями на високому рівні досягти соціального престижу і поваги з боку інших
31.	Я отримую задоволення від самого процесу і результату роботи за комп'ютером	32.	Я вважаю, що моя майбутня професійна кар'єра залежить від рівня володіння сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями

У результаті отримано показник підвищення рівня суб'єктного досвіду у галузі ІКТ на 65,58% у контрольних групах та на 73,47% у експериментальних групах, що на 7,89% вище ніж у контрольних групах (Рисунок 1). Такий позитивний результат вказує на ефективність застосування особистісно-деонтологічного підходу у процесі професійного навчання менеджерів на основі взаємодії особистісно-орієнтованого і діяльнісно-праксеологічного підходів. Тобто, порівнюючи результати досліджень учених та власні дослідження у галузі підготовки менеджерів, можемо зробити висновок, що більшість студентів прагне навчатись і мріє працювати в середовищі, яке сприяє всебічному розвитку та дозволяє отримувати нові знання, реалізовувати їх на практиці, виконувати різні види діяльності, нести відповідальність за себе, користуватись підтримкою колег.

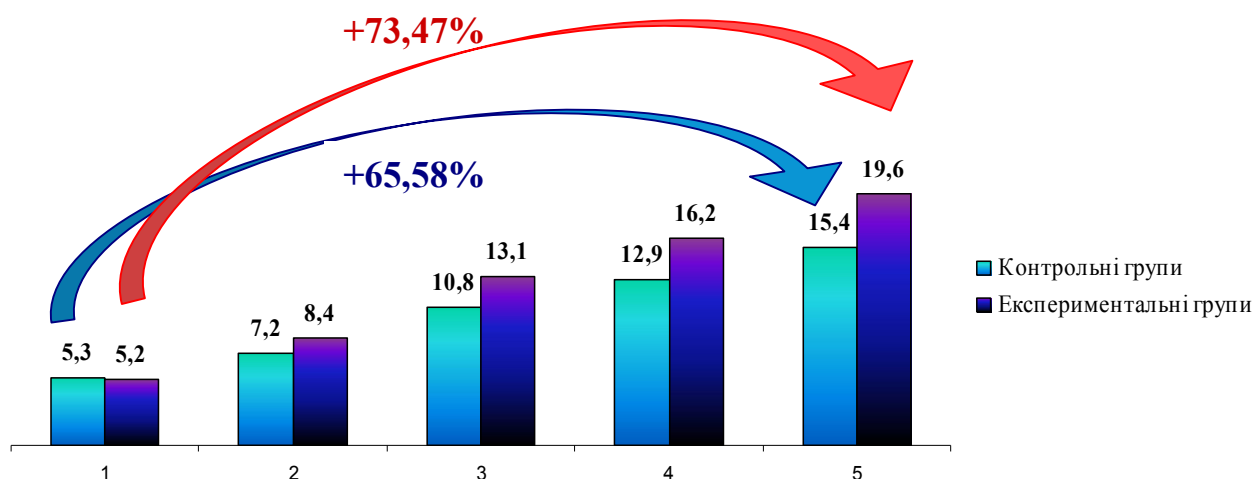

Рисунок 1. Визначення рівня суб'єктного досвіду

Зрозумілим є те, що у даній роботі проілюстровано лише частину досліджень з даного питання. У процесі генерування висновків дослідження приймалися до уваги і інші результати вивчення даного питання.

Таким чином, враховуючи передовий світовий досвід підготовки фахівців, вплив сучасних умов розвитку суспільства, потреби суспільства, світові тенденції у галузі освіти, вплив інформаційно-комунікаційних технологій на розвиток освітньої галузі, на основі власних досліджень, вважаємо, що однією з основних концептуальних засад професійної підготовки менеджерів є особистісно-деонтологічний концепт.

Література:

1. Авдеева, И. Н. Психологическая характеристика фасилитативных педагогических технологий: в 11 ч. / И. Н. Авдеева, К.Н. Стародубцева // Актуальні проблеми психології; за ред. С.У. Максименка. – К.: Главник, 2009. – Ч.1: Суб'єктивна направленность. – С. 17–35.
2. Якиманская И.С. Разработка технологии личностно-ориентированного обучения // Вопросы психологии. – 1995. - №2 - С. 31-39.